

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.TSH.0.12.06 / 090-05
Konu: Okul Kantinlerindeki Gıda Satışı

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağ. Hiz. Genel Md. Beslenme
Ve Fiziksel Aktiviteler Dairesi Bşk.
05 Ocak 2011 09:50:21 /436

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞINA

- İlgi: a) 17.04.2007 tarihli ve B.08.0.SDB.0.31.06.01/1008 - 2007/33 sayılı genelgeniz.
b) 29.09.2010 tarihli ve 2010/22 sayılı Başbakanlık Genelgesi.

Okul çağı, çocukların fiziksel, bilişsel ve sosyal yönden büyüme ve gelişmelerinin hızlandığı, beslenme alışkanlıklarının geliştiği ve sağlıklı yaşamın temellerinin atıldığı bir dönemdir. Özellikle bu dönemde kazanılan sağlıklı beslenme alışkanlıkları, ilerleyen yaşlarda ortaya çıkabilecek beslenme ile ilişkili hastalıkların (kalp-damar hastalıkları, diyabet, obezite vb.) önlenmesinde temel çözüm yolunu oluşturmaktadır.

Gelişmiş ülkelerin birçoğunda okullarda yeterli ve dengeli beslenmenin teşvik edilmesi ve doğru beslenme alışkanlıklarının kazandırılması amacıyla çeşitli programlar ve kampanyalar yürütülmektedir. Kahvaltı/yemek programları, beslenme dostu okullar ve sağlıklı kantinler kampanyası bunlardan bir kaçıdır. Ayrıca, Avrupa Birliğine bağlı birçok ülkede okul kantinlerinde satışı sunulan gıda maddeleri ile ilgili bazı kısıtlamalar ve yasaklamalar getirilmiştir (Ek:1).

Ülkemizde tam gün hizmet veren ve yemek hizmeti sunan okul sayısının yetersiz oluşu ve öğrencilerin bu hizmetlerden yararlanmaları konusunda bir yaptırım bulunmaması nedeniyle çocukların birçoğu kantin hizmetlerinden yararlanma yoluna gitmektedir. Neredeyse pek çok okulda beslenme amacıyla tek seçeneğin okul kantini olduğu düşünöldüğünde, kantinlerde satışı sunulan gıdaların niteliğinin çocukların sağlıklı beslenmelerinde ne kadar büyük rol oynadığı anlaşılacaktır.

Yapılan araştırmalar, okul kantinlerinde sıklıkla satılan gazlı içecekler, cips, patates kızartması, şekerlemeler gibi besinlerin tüketiminin artmasının, diyetin kalitesini düşürdüğünü ve çocukların enerji alımlarının %20-42'sinin bu tür besinlerden geldiğini ortaya koymaktadır. Atıştırmalık veya ayaküstü yenebilen bu tür besinler genelde enerji, doymuş yağ asitleri ve tuz içeriği yönünden zengin; posa içeriği, kalsiyum, A ve C vitaminleri yönünden yetersiz olup, yetersiz ve dengesiz beslenmeye neden olmakta, obezite, kalp-damar hastalıkları, diyabet gibi kronik hastalıklara zemin hazırlamaktadır.

Konu ile ilgili olarak 26.05.2010 tarihinde ilgili kurum temsilcileri, akademisyenler ve sivil toplum örgütü temsilcilerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda "Okullarda çocukların dengesiz beslenmesine ve şişmanlığa sebep olabileceği için enerji yoğunluğu yüksek içecekler (enerji içecekleri, gazlı içecekler, aromalı içecekler ve kolalı içecekler) ile kızartma ve cipslerin satışı yapılmamalıdır" şeklinde tavsiye kararı alınmıştır (Ek 2).

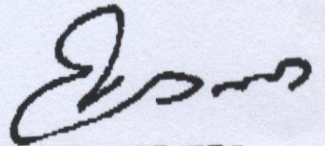
İlgi (b) "Türkiye Sağlık Beslenme ve Hareketli Hayat Programı" ile ilgili 2010/22 sayılı Başbakanlık Genelgesi (Ek:3) 29.09.2010 tarihli ve 27714 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmış, bu çerçevede obezite ile mücadele amacıyla "Türkiye Obezite (Şişmanlık) ile Mücadele ve Kontrol Programı" hazırlanmıştır. Mezkûr Genelge ile programın etkin bir şekilde uygulanması ve eylem planında yer alan görevlerin yerine getirilmesi konusunda tüm kamu kurum ve kuruluşlarına üzerine düşen yükümlölükleri yerine getirmeleri talimatı verilmiştir.

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı : B.10.0.TSH-0.12.06 / 090-05
Konu: Okul Kantinlerindeki Gıda Satışı

Bu kapsamda Bakanlığınızca 17.04.2007 tarihinde yürürlüğe konulan ilgi (a) genelgenin 16 ncı maddesinin, "29.09.2010 tarihli ve 2010/22 sayılı Başbakanlık Genelgesi gereğince; dengesiz beslenmeye ve şişmanlığa sebep olabileceği için, okul kantinlerinde enerjisi yüksek ancak besin değeri düşük olan enerji içecekleri, gazlı, kolalı, aromalı içecekler ile cipslerin ve kızartmaların (patates kızartması vb.) satışı yapılmamalı, Tarım ve Köylüleri Bakanlığından üretim veya ithal izni bulunan süt, ayran, yoğurt, taze sıkılmış meyve suyu, sebze suyu ve tane ile meyve ve sebzeler bulundurulmalıdır" şeklinde değiştirilmesinin faydalı olacağı uygun mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini ve gereğini arz ederim.

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Bakan a.
Müsteşar

EKLER:

- 1- Dünyada ve ülkemizde okul kantinlerine yönelik uygulamalar (1 Sayfa)
- 2- İmza tutanağı (2 sayfa)
- 3- Başbakanlık genelgesi (1 sayfa)

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı :B.10.0.TSH-0.12.06 /090.05
Konu: Okul Sağlığı

/ 9997

05.09.2010

.....VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğü)

Okul sağlığı hizmetleri; öğrencilerin sağlığını değerlendirmek, korumak ve geliştirmek için yapılan çalışmaların tümüdür. Okul sağlığı hizmetleri kapsamında sağlığın korunmasına yönelik çalışmalar arasında beslenme, spor etkinlikleri, sağlık eğitimi, çevre sağlığı hizmetleri vb. yer almaktadır.

1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununun 3 üncü maddesinde, okul sağlığının korunması Bakanlığımızın bütçeleriyle belirli sınırlar içinde doğrudan ifa edeceği görevler arasında sayılmış, 163 üncü maddesinde ise, bütün okulların bina ve sağlık şartları, bulaşıcı ve salgın hastalıklardan korunmaları açısından Bakanlığımızın denetimi altında olduğu belirtilmiştir. Ayrıca, 5179 sayılı "Gıdaların Üretimi, Tüketimi ve Denetlenmesine Dair Kanun Hükmünde Karamamenin Değiştirilerek Kabulü Hakkında Kanun"un 31 inci maddesinde Sağlık Bakanlığının, genel sağlığın korunması ve hijyen ile ilgili olarak diğer mevzuattan kaynaklanan görev ve yetkilerinin saklı olduğu belirtilmiştir.

Bu kapsamda Müdürlüğünüzce, okul sağlığı hizmetleri konusunun İl Hıfzıssıhha Kurulu'nun gündemine getirilerek ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde;

- Kantinlerin, Milli Eğitim Bakanlığının işbirliği ile hazırlanan ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan 17 Nisan 2007 tarihli ve 2007/33 sayılı "Okul Kantinlerinin Denetimi ve Uyulacak Hijyen Kuralları Genelgesi"nde belirtilen hususlar doğrultusunda rutin aralıklarla denetlenmesinin sağlanması,
 - Okul çevresinde açıkta gıda satışının önlenmesi,
 - Kantin ve yemekhaneler ile okul çevresinde gıda satışı yapan işyerlerinin gerekli teknik ve hijyenik şartlara uygun faaliyet göstermesinin sağlanması,
 - Kantin ve yemekhanelerde sağlığa uygun, çocuk ve gençlerin yeterli ve dengeli beslenmelerinin sağlanmasına yönelik besinlerin satışının yapılmasının özendirilmesi,
- konularında gerekli hassasiyetin gösterilmesi ve sonucundan Bakanlığımıza bilgi verilmesi hususunda bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Bakan a.
Müsteşar

DAĞITIM:

Gereği:
81 İl Valiliğine

Bilgi:

Tarım ve Köyişleri Bakanlığına (Koruma ve Kontrol Gen. Müd.)
Milli Eğitim Bakanlığına (Sağlık İşleri Dai. Bşk.)

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğü

Sayı :B.10.0.TSH-0.12.06 /090.05
Konu: Okul Sağlığı

.....VALİLİĞİNE
(İl Sağlık Müdürlüğü)

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Temel Sağ. Hiz. Genel Md.Beslenme
Ve Fiziksel Aktiviteler Daire Bşk.
12 Ağustos 2011 14:09:29 /26339

- İlgi: a) 05.03.2010 tarihli ve B.10.0.TSH-0.12.06 /090.05/9997 sayılı yazımız.
b) Milli Eğitim Bakanlığının 21.07.2011 tarihli ve 2011/41 sayılı genelgesi.

Bakanlığımızla işbirliği halinde hazırlanan ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından yayımlanan 17 Nisan 2007 tarihli ve 2007/33 sayılı “Okul Kantinlerinin Denetimi ve Uyulacak Hijyen Kuralları Genelgesi”nin A- Genel Kurallar Bölümünün 16. maddesi, Milli Eğitim Bakanlığının 21.07.2011 tarihli ve 2011/41 sayılı ekte gönderilen ilgi (b) Genelgesi ile “Eğitim kurumlarımızın, yatılı veya pansiyonlu yemekhaneleri dâhil olmak üzere kantinleri, çay ocakları, büfeleri, v.b. yerlerde, çocukların dengesiz beslenmesine şişmanlığa (obezite) sebep olabileceğinden, doğal maden suları hariç, enerji yoğunluğu yüksek, besin değeri düşük olan (enerji içecekleri, gazlı içecekler, aromalı içecekler ve kolalı içecekler) ile kızartma ve cipslerin satışları yapılmayacak, otomatik satış yapan makinelerde bulundurulmayacaktır. Bunların yerine Tarım ve Köyişleri Bakanlığı’ndan üretim veya ithalat izni bulunan süt, ayran, yoğurt, meyve suyu, taze sıkılmış meyve suyu ve tane ile satış yapılabilen meyve bulundurulacaktır.” şeklinde değiştirilmiştir.

İlgi (a) yazımızda Okul Sağlığı ile ilgili yapılması gerekenler belirtilmişti. Milli Eğitim Bakanlığının ilgi genelgeleri kapsamında okul sağlığı hizmetleri konusunun İl Hıfzıssıhha Kurulu’nda yeniden gündeme getirilerek ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içinde;

- Kantinlerin, Milli Eğitim Bakanlığının ilgili genelgeleri doğrultusunda faaliyetlerini sürdürmelerinin sağlanması ve rutin aralıklarla denetlenmesinin sağlanması,
- Öğrencilerin teneffüs ve öğle aralarında, kantinlerde satışı yasak olan gıda maddelerine okul çevresindeki satış noktalarından ulaşmalarının engellenmesi,
- Okul çevresinde açıkta gıda satışının önlenmesi,
- Kantin ve yemekhaneler ile okul çevresinde gıda satışı yapan işyerlerinin gerekli teknik ve hijyenik şartlara uygun faaliyet göstermesinin sağlanması,

konularında gerekli hassasiyetin gösterilmesi hususlarında bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Prof. Dr. Nihat TOSUN
Bakan a.
Müsteşar

EKLER:

- 1) İlgi (b) Genelge (1 Sayfa)
- 2) Genelge eki (3 Sayfa)

DAĞITIM:

Gereği:
81 İl Valiliğine

Bilgi:
Milli Eğitim Bakanlığına (Sağlık İşleri Dai. Bşk.)